

Maaimeststoffen kunnen een bijdrage leveren aan de eigen stikstofvoorziening op het bedrijf. Maaimeststoffen zijn geoogste en geconserveerde snedes van grasklaver, luzerne of andere vlinderbloemigen die niet als veevoer worden gebruikt, maar als meststof worden toegediend. Ze leveren stikstof en organische stof. Hiermee kunnen ze een alternatief voor, of aanvulling op, dierlijke mest en kunstmest in het bemestingsplan zijn.

Gewassen zoals grasklaver, luzerne of mengsels daarvan worden opgenomen in de vruchtwisseling, of eventueel op een apart perceel geteeld. Deze gewassen kunnen onder goede omstandigheden zo'n 300-400 kg N/ha per jaar vastleggen in de biomassa. Voor een maximale N-levering en gunstige samenstelling (C:N verhouding) moet de grasklaver en luzerne zeker 4-5 keer per jaar gemaaid worden. In plaats van de oogst af te voeren als veevoer, wordt deze ingekuild of in balen bewaard, vergelijkbaar met ruwvoer voor melkvee. De opgeslagen maaimeststof kan vervolgens in het jaar erop toegediend worden als meststof voor de hoofdgewassen. De grasklaver en luzerne in de vruchtwisseling geeft ook nog een sterke stikstofnawerking voor het volggewas.

De maaimeststoffen hebben het beste effect als ze in het voorjaar, voor het zaaien/poten/planten van het hoofdgewas, toegediend en oppervlakkig ingewerkt worden, zodat de stikstof vrij kan komen als de plant dit nodig heeft. Voor een goede afbraak is voldoende zuurstof en vocht van belang. In sommige gevallen kan een eerste snede ook nog direct uitgereden worden in een hoofdgewas, maar dit is niet altijd praktisch en meest effectief.

De maaimeststof vormt een basisbemesting en kan daarmee een drijfmestgift of kunstmestgift voor de teelt vervangen. Indien de maaimeststoffen voor een vroeg te oogsten gewas worden toegepast is het nodig om een groenbemester te telen om de stikstof die na de oogst nog uit de maaimeststof vrijkomt zo veel mogelijk vast te leggen.

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

Maaimeeststoffen bevatten naast stikstof ook andere nutriënten in een gunstige verhouding, die kunnen voorzien in gewasbehoefte. Wel is het belangrijk om te beseffen dat deze niet gefixeerd worden zoals stikstof, maar uit de bodem opgenomen worden en daarmee circuleren op het bedrijf. Dus op bedrijfsniveau moeten deze wel aangevoerd blijven worden, om de bodem niet uit te putten.

Minder afhankelijk

Het grootste voordeel is dat je je bedrijf minder afhankelijk maakt van externe (dierlijke) meststoffen. Daarnaast hebben de maaimeeststoffen een gunstige N:P verhouding, die goed aansluit bij de gewasbehoefte en zijn ze een goede bron van organische stof aanvoer. Wel is de stikstofbeschikbaarheid van de maaimeeststoffen afhankelijk van het moment van inwerken en de weersomstandigheden. Hierdoor is er een risico op stikstoftekorten in het gewas.

Een bijkomend voordeel is dat grasklaver of luzerne in de vruchtwisseling een rustgewas kan zijn, welke een positief effect heeft op bodemstructuur en biodiversiteit.

Het risico op uitspoeling door mineralisatie later in het jaar zorgt voor een potentieel negatief effect op waterkwaliteit.

Kosten en opbrengsten

Het gebruik van maaimeeststoffen zorgt voor een lagere afhankelijkheid van externe meststromen en verbetert de bodemvruchtbaarheid. Zeker in een biologisch systeem, waar al grasklaver of luzerne in de vruchtwisseling is opgenomen is het daarmee goed inpasbaar.

Het vereist echter wel extra arbeid en areaal voor de akkerbouwer, en levert geen directe inkomsten op (in tegenstelling tot verkoop als veevoer, en aanvoer van dierlijke mest). Hierdoor zal dit in de huidige markt negatief uitpakken voor het bedrijfsresultaat, indien er verder geen aanpassingen worden gedaan. De inpassing wordt bedrijfseconomisch interessanter als de prijs voor (biologische) dierlijke mest toeneemt.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tips:

Een grasklaver/luzerne komt in een 2-jarige teelt vaak het beste tot zijn recht. Of probeer deze 1,5 jaar te telen, door deze na een vroeg gewas te zaaien en voor een laat gewas in te werken.

Kijk goed op welke plek in je vruchtwisseling je de grasklaver en luzerne in kan passen, ook met oog op bodemgebonden ziekten en plagen.

Houd het jaar na de grasklaver/luzerne rekening met een sterke stikstof nalevering, en kies hier voor een gewas dat dit goed kan opnemen.